

Gekschseme.

Palihdibas sneegschana eenaidneeka temē atrodoschamees guhstekneem.

Ar 1. marta, kā R. R. siņo, sahkusi darbotees pee zentralā siņu eewahkschanas biroja par kāja guhstekneem sewischka palihdibas komiteja (Особый Комитет помощи военнопленнымъ, Петроградъ, Садовая 5), kura no gahdā kāja guhstekneem feedojumus no priwatpersonam un eestahdem.

Generalleitnants Rosenschilda-Paulins ir dīhws.

„Now. Wr.“ nodrukā generalleitenanta Rosenschilda-Paulina kundses wehstuli, kura wiņa pasiņo, ka wiņas wihrs 29. kahjneku diwīsijas preekschneeks generalleitenants Anatolijs Nikolajewitschs Rosenschilda-Paulins no 28. febr. atrodotees wahzu guhstneezibā Stralsundas zeetoksnī, kā wiņai Sarkanā Krusta guhstekpu birojs siņojo.

Eewainots leischu dīejneeks.

Weens no labakajeem jaunakajeem leischu dīejnekeem, Adams Juodass, kāja ee-wainots.

Petrogradā, 5. marta. Issludinats Wisaugtakais ukaſs waldoscham se-natam par armijas un flotes un satiksmes zeļu wajadību apgahdaschanu ar kurinamo.

Helsinforšā, 5. marta. Tamerforsa iſmehginaja kurinat lokomobiles ar kuhdra smal-kumeem, kam bija Joti labi panahkumi.

Jekaterinoslawā, 5. marta. Sek-westreja Wahzijas pawalstneekam Potempo peederigo mantibu, 5000 desetinu mescha un koku fabriku. Pats wiņsch dīhwo ahrfemēs.

Baltija.

Aifrahdiņums guhstneezibā krituscho skolotaju leetā.

Wiseem, kas wehletos dabūt tuvakas siņas par guhsta kritischeem skolotajeem, jagreelcas pee Skolotaju Beedribu Starptautiskā biroja sekretaja, Holandes deputatu palatas lozekla P. Otto. Lai gan wahzu guhstekpu s-raksta neteekot aifihmeta prolesja, tomehr wahzu skolotaju beedribas uſehmuſčas sa-wahkt siņas par Kreevijas skolotajeem. Tā

Latīnu rakstitee un drukatee burti.

Daschi, kaut ari nedaudsi, no muhsu zeen. abonenteem mums peesuhiņuschi ar skaidri **rakstiteem latīnu burteem**, kā jau pa laikam raksta **pa latwiski**, at-sauksmes, kuras wiņi dihwainā un glūfchi neisprotamā kahrtā ūchlojas, ka wiņi „nemahkot“ waj ari wiņiem nahko-tees „gruhti“ salasit teem „sweschos“ **latīnu** (drukatos) burtus, ar kahdeem tagad teekot muhsu awise eespeesta, azim redſot, nemas nenojehgdamī un neapķerdamees, ka wiņi paschi ar sawu roku **raksta tos paschus latīnu** burtus, ar kureem tagad drukā „Latweeschu Awises.“

Ne masak dihwainā un neisprotamā kahrta tee paschi latīnu burturakstītāji pee tās paschas reislas nosauz muhsu awises agrako (lihds 19. februārim) druku par „latweeschu druku“ jeb „latweeschu bokstabeem“, tāpat nenojehgdamī un neisprasdami, ka tee wis nāw latweeschu burti, jo iepatneju latweeschu burti, ne rakstītu, ne drukatu, nemānaw, — bet ir gan tā sauktee wahzu burti, kuras tagad pa kāja laiku daschi — jokodamees — eesaukuschi ari par **Wiuma burteem**.

Un pehz scheem wahzu jeb **Wiuma burteem** nu schee rakstītāji, paschi neaplinadamees, ilgojas atpakaļ, kamehr muhsu tagadejo druku, kuras ir tee paschi burti, kā muhsu roku rakstītām, i latīnu burti, tee nosauz par „sweschu“ un

siņo pasihstamais pedagogs W. Wachterews „Sch. i Sch.“ pehdejā numura. War greeftes ari pee Wachterewa, bet tad siņu sapemschana noilgt. — Otta adrese: Голандия Bloemendaal, Holande. M-jeur P. Otto, membre de la Chambre des députés. Wachterewa adrese: Москва. Турицкай, 18 B. II. Baxterey.

Sajeneeki. Weetejai krahj-aifdewu kasei ir 761,660 rb]. leela bilanze. Pag. gadā tai ir bijis tibras pelgas 9567 rb], kuru iſdalija schahdā weida: 6800 rb] peeschkihra beedru dalibas naudai, 1000 rb]. Sarkānam Krustam (pehrn tam pascham noluhkam feedoja ari 1000 rb]), tad wehl weetejām skolam 200 rb], Archiwa bibliotekai 50 rb]. Derigu grahmatu nodajai un Konwersazijas Wahrndizai 50 rb], Maskawas komerzinstituta latw. studentu pulzīpam preeksch kultureleem mehrkeem 50 r. un Skatuves beedribai 50 rb]. Par pehdejō luhgumu bij jabaldo, zitus feedojumus pē spreeda weenbalsigi. „Lihduma“ iſdeweji — Bauers un beedri, bij ari luhguschi pabalstu, aifrahdidami, ka „Lihdums“ aifstahwot lauk-saimneku intereses, un kas pirkshot weenu akziju — 50 rb]. leelu, tas dabuschot weenu eksemplaru „Lihdums“ par welti. Pehdejais peedahwajums sazehla dibinatus smee-klus. Ka „Lihdums“ solotes aifstahwet lauk-saimneku intereses un scho aifstahweschanu iſdarot uſ akzijam, tas esot kas jauns. Lihdīschim schahda aifstahweschanu iſrahdiņusēs par wajadīgu pascha „Lihduma“ pastahweschanas dehj, jo pretejā gadijumā tas, lihdu mā sew kapu rakdams, wareschot dīeedat behru dīe-smu. Tad kahds kases beedrs bij eesneedis leelu kuhli peerakstīta papira ar daschadeem mal pahrdomeem preekschlikumeem, ar tuk-schām suhdsibam pret waldi u. t. t. Sapulze wisu scho gaņo sawahrstijumu ihsī atraidija.

Kurmene (Jaunjelg. apr.). Sadraudīga beedriba sawā gada sapulzē nolehma dahwat preeksch Sarkanā Krūsta 200 rb]. Schi beedriba pastahw apm. 5 gadus. Zihtigi strahdā uſ sahtibas pamateem apkahrtnei par labu, ik gadus sarihko kursus, teatrus. Kaut gan schai beedribai ir joti gruhti darbotees bel sawām telpam, pagalta walde, nesin kalab, negrib pabalstīt scho beedribu. Pagalta namā ir leela sahle preeksch publiskām sapulzem, no polizijas apstiprinata, bet walde schis telpas lab-praht nenowehl beedribai un ja ari atwehl kahdu wakaru jeb kursus sarihko, tad tomehr par leelu maksu — 25 ib]. par wakaru. Bee-driba strahdā muhsu pagastam par labu — preeksch iſlihtības — sawus gruhti nopehnitos graschus feedo preeksch tehvijs sargeem, tadehj wiņa pelna lihdsjuhību no wisa pa-gasta.

Pr. A. L.

„nepatihkamu“. — Zik maldigi un nepareiſi tahdi uſskati un ka muhsu **rakstitee latweeschu burti** ir tee paschi muhsu awises tagadejee **drukatee burti**, par to lai leezina sekoshee paraugi:

Rakstītī.	Drukati.	Rakstītī.	Drukati.
A, a	A, a	L, l	L, l
B, b	B, b	M, m	M, m
C, c	C, c	N, n	N, n
D, d	D, d	O, o	O, o
E, e	E, e	P, p	P, p
F, f	F, f	R, r	R, r
G, g	G, g	S, s, ſ	S, s, ſ
H, h	H, h	T, t	T, t
I, i	I, i	U, u	U, u
J, j	J, j	W, w	W, w
K, k	K, k	Z, z	Z, z

No augschejā redſams, ka wisa starpiba starp rakstiteem un drukateem latīnu burteem ir ta, ka pirmee, rakstitee, ir wairak slīhi tureti, kamehr pehdejee, drukatee, ir stahwaku sasleeti, bet tomehr ir un paleek **weeni un tee paschi latīnu burti**. Zik weegli peerast lasit pehdejos, kad pirmos proti

Leepaja. No slepenpolizijas apzeetinata sagļu banda. Leepaja pehdejā laikā nowakarēs kahda gaņadīschu banda iſdarījusi weselu rindu eelauschanas sahdsibū. Pee apzeetiņateem atrada wihles un dīsels steepus, ar kuņu palihdsibū tee eelausuches un iſdarījuschi sahdsibas. Slepenpolizija ari nahza uſ pehdam personam, kuņas uspir-kuschas no sagleem sagtās leetas: Wez-Salazes peederigā Aleksandra Lahz, Sergejs Kuwschinows un Ilse Kweder. Iſdarot pee pehdejēem kratischanas, atrada ari daļu no nosagtām leetam. Pee norādīnaschanas sagli iſsazījās, ka ziti ūchwejuschi par sargeem un zini saguschi. Sagli, kā ari sagto leetu uspir-zeji wisi atsinās par wainigeem un tika nodoti teesai.

L. D. A.

Schenberga. Muhsu atturibas bee-driba pehdejā karnewala laikā sarihkoja diwus teatra wakarus kāja eewainoteem par labu. Gubernatora kungs par peesuhtito feedojumu atsuhtija beedribas „Nahkones“ preekschneebizai kwīti un sirsniņo paldees wiseem iſrikojuma dalibnekeem.

Te tika ari nodibinata komiteja preeksch dahwanu wahkschanas referiſtu dīlītam. Schi komiteja salasījusi siltus apgehrbus preeksch kāreivjeem kāja laukā. Wiswairak Schenbergas meista schuwejas dahwaja un strahdaja pee schi filantropiskā darba. Gubernatora kungs pasiņoja, ka schis drehbes, lihds ko bij sapehmis, tuhdaļ aifsuhtījis uſ kāja lauku un wiseem dalibnekeem sirsniņi pa-teizās par schahdu zilwezes miblestības darbu.

No laikraksteem un wehstulem finam, kas nu muhsu tehvijs sargeem ir wehl wajadīgs, tadehj komiteja lihds t-chaklās wehrpejas un audejas — feedot sawu roku darbu waj nauđu preeksch nopirkschanas un muhsu strahdīgas schuwejas iſgatawos no ta materiala wajadīgo weju muhsu kāreivjeem. Preekschneeks.

Scheimes apkahrtne. Pee mums pehdejā laikā noteek beelschi wisai pahdro-schas sahdsibas, no kam spreeschams, ka sche-rikojas sagļu banda, kuņai weetejēe apstahkji labi paſihstami. Tā nakī uſ 8. marta sch. g. Diteiku mahju saimneekam J. Lindeescham iſsaga bebra kēhwe apm. 800 rb]. wehribā un kāimipu Ahdschunu mahju saimneekam K. Tabakam uſlauds schķuhnis un iſsagtas raga-was ar kulbu, kā ari atmuhketa klehts un iſsagts 40 pudu ahbolīga sehku, ap 6 pudi meeschu un tikpat daudz miltu. Buhtu weh-lams, kaut wisi nahktu talkā, kam tik kaut kas par min. sagļu bandu finams, to uſrahdot peenahzigā weetā, lai wainige neisbehgtu pel-nitam sodam.

— a.

Ahrseemes.

Italija un Austrīja.

Roma, 4. marta. Par Italijas un Austrījas ateezibam sakāra ar Trientas jautajumu siņo wehl sekoscho. Jau 28. februārt ministru padomes sehdē siņots par Bilowa preekschli-kumu eesahkt sarunas ar Austriju, kuņa esot ar meeru atdot Italijai daschus robeschu apga-balus. Par scheem jautajumeem Bilows saru-najees ari ar Sonino un Salandru. Italijas wal-diba naw atsazījusēs no sarunam ar Austriju, jo schahda atsazīschanas nosihmetu kāja pē-telkschanu, eekams illeetoti wisi lihdsfekji, lai to nowehrītu. Tomehr Italijas waldiba pree-schīr leelaku nosihmi teem jautajumeem, kas saistīti ar Italijas stahwokli Widus juļas austri-mos un ar Turzijas dalischānu. Bilowa no-doms bijis, aiskawet Italijas sarunas ar Angliju un Franziju. Tomehr schis sarunas ir eesahktas un wehl ari turpinajas. Tagad wahzu di-iplomatija pahrzelhusi sawu darbibu no Romas uſ Wihni, lai daritu leelaku eespaidu uſ Austrījas waldibū. Kas sihmejas uſ neutralitātes propagandu Italijā, ko organizē wahzu agenti, tad to warēs apkārot pehz jaunā waltsapsar-dības likuma eeweschanas.

Roma, 5. marta. Laikrakstam „Tribuna“ siņo no Wihnes, ka Austrījas waldiba at-sihst par eespehjam, atdot Italijai finamus se-mes gabalus, bet lem noteikuma, ka tas notiktu tikai pehz kāja beigam. Scho solijumu ga-ranteschot Wahzija. Italijā schahds Austrījas pasiņojums radījis iſbrihnescchanos, jo kad Wahzija un Austro-Ungarija buhs kāju saudejuscas, tad wipas newarēs wairs brihwi ar saweem se-mes gabaleem rihkotees. Ari Wahzijas ga-
(Turpinajumu skat. 4. lapp.)

„Latweeschu Awischu“

Wisjaunakàs kàra siñas.

Pet. tel. ag. telegrams. 8. martâ

(peesuhtitas lihds pulkst. 6 rihtâ.)

Muhsu kaujas fronte pret Wahziju un Austro-Ungariju.

Ofiziali. Kàra Wehstnesis. 7. martâ. No Augstâ Wirsko-mandeera schtaba.

Uf Nemanas labà krafta wahzeeschi kaujas tika assistino Taurrageem un pahsweesti pahrobelschu. Otra muhsu nodala straujâ ulbrukumâ sasneedsa Memeli (Klaipedu) 5. martâ plkst. 8 wakarâ un eenehma pilsehtu pehz eelu kaujas, kuði peedalijâs ari eedsihwotaji.

Uf Nemanas kreisâ krafta pehz pehdejo deenu kaujam ee-naidneeks bij peespeests aiseet no Pilwischku meeitiâ un no ap-gabala austromos no Dusjas esera un Kopziowas.

Uf Narewas labà krafta noteek atsewi-chkas kaujas. Neidewâs wahzu usbrukums no Mischpizas us Kadfidlas pusi. Wahzeeschi usbruka sche beelâs rindâs un zeeta smagus saudejumus.

Uf Wislas kreisâ krafta naw pahrmaju.

Karpatos 5. martâ pee muhsu usbrukuma deenwidos no Zenschkowizes rajonâ zeeta smagus saudejumus 39 honwedu diwisijs. Rajona deenwidos no Gorlizas pretusbrukumâ mehs eeguwâm wairak nekâ 800 guh-stekpu. Moldawkas tuwumâ mehs ee-pehmâm eenaidneeka apzeetinajumus un atsim wiþa pretusbrukumus, kâ ari wiþa neat-laidigos usbrukumus Rofchankas rajona.

Austrumu Galizijâ kaujas noteek seemejos no Nadwornas. Eenaidneeks eegem stipri apzeetinatas posizjas.

Pee Peremischjas eenaidneeks sahket 5. martâ no rihta lihds otram rihtam ustureja nerediti stipri leelgabal ugu-ni un tad 6. martâ no rihta arlee-leem spehkeem isdarija usbrukumu us austromu pusi pret Medikas-Bikowas-Pleschowizes fronti. Plkst. 2. deenâ eenaidneeks, nesasneedsis muhsu linijas un zetis leelus saudejumus, ar muhsu ugu-ni tika atzits atpaka] sawâ fronte. Mehs eeguwâm 7 loschmetejus un lihds 3000 guhsteknu ar 78 ofizeereem, kuði peeder pee 23 konwendu diwisijs, kas ir garnisona galwenee spehki.

Kàrsch pret Turziju.

Kàra Wehstnesis. London, 6. martâ. Admiralitate siþo, ka Dardanejos no minem nogremdeti anglu brûpu kugi „Irresistibl“ un „Ocean“ un frantschu brûpu kugis „Buwè“. Anglu kugi laudis mas zee-tuschi. „Buwè“ laudis gandrihs wisi gah-juschi boja.

Kàra Wehstnesis. Paris, 6. martâ. Juhras ministrijas siþojums.

Sabeedroto juhras spehki 5. martâ Dardanejos tika stipri apschauditi un daschi kugi

usduhrâs us minem. Frantschu un anglu brûpu kugi stipri bombardeja Kilidbachras, Tschankes, Suanderes un Dardana fortus un Keøesa ragu. Bet schat deenâ eeguh-tee panahkumi maksaja sabeedrotem eeweh-rojamus saudejumus. Nogrima brûpu kngis „Buwè“ no mines sprahdseenâ un „Golua“ us laiku ißtahjâs no frontes, tadeh kano eenaidneeka schahweeneem ti-ka apskahdets. Ari anglu flote zeeta saudejumus. Diwi anglu brûpu kugi nogrima no minem. Bet laizik smagi arinebuhtu saudejumi, tee kàra darbu neapturès. Brûpu-kugim „Anrikot“ Sirijas peekraftedota pawehletuh-litstahees „Buwè“ weeta.

Kàra Wehstnesis. London, 6. martâ. Reitera agenturai siþo no Maltas par kreisera „Ametista“ apskahdeschanu, kuðu tas dabujis isdarot spihdoschudarbu. 4. martâ „Ametistam“ bijis usdots gruhts usdewums, pahrgreest kabeli (emuhdens telegrafa wadu), kas saweno Kilidbachru ar Tschankakkalei (Dardaneju wisschaurakâ weetâ). Kugis peebrauza un isdarija nepamanits scho darbu, bet kad brauza atpaka], tad turki sahkuschi schaut no wiseem forteem. Mais kugis to-mehr aifbrauzis, lai gan to kehra wairak schahweeni.

Kàra Wehstnesis. London, 6. martâ. Admiralitate siþo, ka pehdejâs desmit deenâ sabeedroto juhras spehki nepahrtrauki ißwejouschi no juhras schaura-uma mines, pehz kam wakar no rihta anglu un frantschu flotes bombardejuschas fortus Dardaneju wisschaurakâ weetâ. Ap pulksten 12 deenâ frantschu eskadre peebraukusi forteem tuwak un fortikuschi apkusinati. Pa scho kaujas laiku wisi kugi dabuja apskahdejumus.

Kad plkst. 1 un 25. deenâ anglu otra es-kadre peebrauza, lai atmainitu daju brûpu kugi, kas stahweja kauja, ta] tat brihdt, kad frantschu eskadre, kas spihdoschi bij usbrukusi forteem, tuwojas Dardaneju ifejai, brûpu kugis „Buwè“ tika usspridfinats no mines, kas pastraumi peldeja, un nogrima 3 minutes 36 asu dñluma. Plkst. 2 un 36 min. peebraukuschee anglu brûpu kugi atjaunoja usbrukumu forteem. Plkst. 4 un 9 min. „Irresistibl“ laik 3 m usduhrees us mines, dabuja zauru-mu, ißgahja no kaujas linijas un nogrima plkst. 5 un 50 min. Plkst. 6 usduhrâs us mines ari „Oschens“ un nogrima. Kugu laudis ißglahbt. Kugi gahja boja no minem, kas peldeja pa straumi us juhras pusi. Lai schis breeemas nowehrstu, preeksch tam jaleeto sewischki lihdsekki. Kara darbi turpinas, jo sabeedrotem ir leeli spehki.

Kàra Wehstnesis. Salonikos, 7. martâ. Telegrafè, ka nosabeedroto flotes stiprâs bombardeschanas deg Dardaneju pilsehta. Generals Hamiltons tuhli pehz eera-schanas usnehmâs komandu pahr

kàra spehku, kùpsch kahps malâ Galipoles pussalâ.

Kàra lauks Franzijâ un Belgijâ.

Kàra Wehstnesis. Paris, 6. martâ. Ofizials deenas siþojums.

Argonos pehz loti sihwas kaujas mehs pawirsijamees us preekschu ap 150 metru. Pee Epar-schâs mehs atsitâm tschetrus wahzeeschu pretusbrukumus.

Kàra Wehstnesis. Paris, 6. martâ. Ofizials wakara siþojums.

Frontes leelâkâ da] deena pagahja mee-rigi. Enas upeselejâ notika deesgan stipra artilerijas kauja. Schampapâ pee 196 metru augstuma mehs atsitâm wahzeeschu usbrukumu, kuði zeeta leelus saudejumus.

London, 6. martâ. Twaikonim „Bli-schek“ un „Hainford“ semuhdens laiwas usbrukuscas pee Bitschihedas. „Hainfordam“ ißdewees weegli sabojatam nonahkt Grew-fendê. Otrs kugis wehl turas wirs uhdens. Kuga laudis glahbt.

Salonikos, 6. martâ. No Konstantinopoles siþo, ka turku kàra spehks sadalits se-koshi: Galipoë Essada-paschâ wadiba atrodas 40,000 wihri, us Marmora juhras Eiropas krafta 110,000 un us Afijas krafta 40,000 wihri. Pehdejâ laikâ eesauktas armijâ daudâs re-ferwistu schâkiras.

Solonikos, 7. martâ. Uf Nischu aifbrauza anglu-americâpâ Sarkanâ Krusta no-dala.

Daschadas siþas.

Wahzeeschi Suwalkos.

Grodna, 6. martâ. Weens no Suwalku eedsihwotajeem, kuðam ißdeweess pilsehtu atstaht, stahsta, ka wahzeeschi pehz eeraschans Suwalkos, uslikuschi pilsehtai 10,000 rbj. leelu kontribuziju ar noteikumu, tuhli samaksat. Kad wigeem pasiþots, ka naudu naw eespehjams sawahkt, jo pilsehtâ palikuschi tikal wisnabadsigakee eedsihwotaji, wahzeeschi at-stahjuschi jautajumu par kontribuziju neis-schâkirtu un kehruschees pee waþa preeksch-metu konfiszescanas. Konfiszete krahjumi tuhli nosuhtiti us Astrumu Prusiju pa dsels-zeju, kuðu wahzeeschi pahrtaisiuschi, peemeh-rodami sawam sleeschi platumam. Pehz tam plaschos apmehros rekwiſeti sirgi un ziti mahj-lopi, kâ ari lopu ehdamais un pahrikas lihdsekli. Jo zihtigi meklejuschi pehz kartupeju bedrem. Kartupejus tuhli weduschi projam, nemal nerehkinadamees ar weetejo eedsihwotaju wajadsibam. Eedsihwotaji zeesch badu.

Generals Po Warschawâ.

Warschawa, 6. martâ. Pulksten 5 deenâ generals Po atgrefas no brauzeena us aktivo armiju un pehz tam apmekleja grafs Brajizku. Wakarâ medneeku klubâ grafs Samoiskis generalam Po par godu sarihkoja meelastu un rautu. Peedalijâs generalguber-nators kpaas Jengajitschews. Weetejâs kreewu un poju awises eeweetoja apsweikumu rakstus.

Pekingâ, 6. martâ. Kin as-Japanassarunas atlikta us neno-teiktulaiku kahda nelaimes gadijuma dehj ar Japanas wehstneeku, kuðsch no sirga krisdams gruhti eewainojees.

